

Ved lovforslagets udformning har man i øvrigt i hovedsagen fulgt udvalgets udkast til lov om udnyttelse af sten, grus og andre materialer i jorden (bilag II til udvalgets redegørelse), ligesom man har bygget på den skitse til en koncessionsordning for udnyttelsen af sten, grus og andre materialer på søterritoriet, der er optaget som bilag 5 til udvalgets redegørelse. Herom henvises i øvrigt nærmere til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i kapitel 3.

Ved indførelsen af en sådan koncessionsordning på søterritoriet opstår der visse problemer i relation til den ordning, der ved lov nr. 259 af 9. juni 1971 om kontinentalsoklen er indført med hensyn til udnyttelsen af sømaterialer på det danske sokkelområde uden for søterritoriet, idet denne lov har indført en almindelig tilladelsesordning i henhold til hvilken, der allerede er udstedt tilladelser til en række virksomheder for den i loven fastsatte 5-års periode.

Disse problemer vil blive søgt løst ved de nødvendige ændringer i loven om kontinentalsoklen, hvorom lovforslag samtidig fremsættes af justitsministeren.

Selve administrationen af loven påregnes ikke umiddelbart at medføre væsentlige administrative omkostninger, men om den på lidt længere sigt vil kræve øgede udgifter, kan ikke nu overskues. Det kan bl. a. komme til at afhænge af, i hvilket omfang den vide klageadgang efter § 4, stk. 2, bliver benyttet, og nogen personaleudvidelse kan derfor blive nødvendig.

Råstofrådet tænkes ikke nødvendigvis normeret med eget personale, men påregnes i vid udstrækning at skulle bestå af medlemmer, der som eksperter deltager i løsningen af rådets opgaver ved siden af det arbejde, de ellers er ansatte til at udføre. Det forudsættes derfor, at man finder frem til en kompensation for deres arbejdsindsats. I øvrigt vil udgifterne ved rådets virksomhed i det væsentlige komme til at bestå af udgifter i forbindelse med afholdelse af møder (rejsegodtgørelse m. v.).

Med hensyn til de i § 2 forudsete undersøgelser af råstofforekomster bemærkes, at udgifterne afhænger af det omfang, hvori sådanne undersøgelser iværksættes. I bemærkningerne til § 2 er der redegjort for størrelsesordenen af omkostningerne ved nogle af Danmarks geologiske undersøgelser, til dels i samarbejde med vandbygningsdirektoratet udarbejdede forslag til undersøgelsesprogrammer.

Der må forudses udgifter til erstatninger og udgifter i forbindelse med behandlingen af erstatningssager i anledning af bestemmelserne i kap. 2 om fore-

komster i jorden. Men om størrelsen af udgifterne og om omfanget af det administrative arbejde, der kan blive tale om i denne forbindelse, lader der sig selvsagt ikke opstille noget skøn. Udgifter til erstatninger og til behandling af erstatningssager i anledning af bestemmelserne i kap. 3. om forekomster på søterritoriet forudsættes som anført i bemærkningerne til § 12 refunderet statskassen af indehaverne af enerettstilladelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Lovforslagets område er hele det egentlige Danmarks territorium, men med forskellige regler i henholdsvis kapitel 2 om forekomster i jorden og kapitel 3 om forekomster på søterritoriet (regnet fra højeste daglig vande ud til en afstand af 3 sømil eller til grænsen for et fremmed lands søterritorium inden for denne afstand). For den — uden for 3-sømilegrænsen beliggende — del af den kontinentale sokkel, hvor højhedsretten med hensyn til udforskning og udnyttelse af naturforekomster i henhold til Genevekonventionen af 29. april 1958 om den kontinentale sokkel tilkommer Danmark, er der i lov om kontinentalsoklen (lov nr. 259 af 9. juni 1971) givet regler om, at udforskning og optagning kræver tilladelse fra ministeriet for offentlige arbejder.

I saglig henseende omfatter forslaget på søterritoriet alle ikke-levende naturforekomster, som ikke er omfattet af loven om efterforskning og indvinding af råstoffer i Kongeriget Danmarks undergrund, nemlig sådanne råstoffer som før den 23. februar 1932 har været undergivet privatøkonomisk udnyttelse her i landet. Med den nævnte undtagelse omfatter forslaget på landjorden i princippet alle sådanne råstoffer i jorden, således at den opregning af forekomster — sten, grus m. v. — der findes i forslaget, alene må ses som en eksemplifikation af de i praksis mest betydningsfulde råstoffer. Grænsen mellem de bestemmelser i forslaget, der gælder henholdsvis udnyttelse af forekomster i jorden (kap. 2) og udnyttelse af forekomster på søterritoriet (kap. 3), er, som det fremgår af det foran anførte, højeste daglig vande, og forekomster (ral og lignende) der henligger på strandbredden vil derfor være omfattet af bestemmelserne i kap. 2, medens tilsvarende forekomster på forstranden vil være omfattet af bestemmelserne i kap. 3, jfr. i øvrigt bemærkningerne til § 5.

Ved anvendelsen af udtrykket „i jorden“ er det således alene tilsigtet at angive, at det skal dreje sig om forekomster på landjorden i modsætning til forekomster på søterritoriet, men uanset om fore-